

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Historia 1a2

Tema: Sveriges 1800-tal: Jordbruk och förändring

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll	Olika historiska frågeställningar och förklaringar kring långsiktiga historiska förändringsprocesser i ett kronologiskt perspektiv som speglar både kontinuitet och förändring, till exempel befolkningsutveckling, statsbildning, jordbrukets utveckling och olika syn på människors värde, på makt och på könsmönster. Industrialisering och demokratisering under 1800- och 1900-talen i Sverige och globalt samt viktiga globala förändringsprocesser och händelser, till exempel migration, fredssträvanden, resursfördelning och ökat välstånd.
Betygskriterium (E)	Eleven kan översiktligt redogöra för förändringsprocesser, händelser och personer under olika tidsperioder samt för olika tolkningar av dem. Dessutom kan eleven översiktligt redogöra för förloppen av förändringsprocesserna och händelserna samt deras orsaker och konsekvenser. Eleven ger exempel på några enskilda personer och förklarar översiktligt deras betydelse för olika skeenden.

[Gy11, Historia 1a2]

Lärrarledda instruktioner

1. Introduktion till Sveriges 1800-tal (10 min)

- Presentera en översikt av Sveriges 1800-tal och dess betydelse.
- Diskutera viktiga händelser som påverkat jordbruket.
- Ställ frågor kring elevernas förkunskaper om perioden.
- Visa bilder av historiska dokument och kartor.

2. Jordbrukets utveckling (15 min)

- Gå igenom viktiga förändringar inom jordbruket under 1800-talet.
- Diskutera den agrara revolutionen och dess konsekvenser.
- Ge exempel på nya teknologier och metoder som introducerades.
- Använd historiska texter som källor för diskussion.

3. Diskussion och reflektionsuppgift (15 min)

- Dela in klassen i grupper och ge dem diskussionsfrågor om jordbrukets förändringar.
- Be grupperna att sammanfatta sina tankar och presentera för klassen.
- Uppmuntra kritisk reflektion över vad dessa förändringar innebär för samhälle och individer.
- Lyft fram olika perspektiv; exempelvis kvinnors och mäns roller i förändringen.

4. Avslutande reflektion (10 min)

- Sammanfatta nyckelpunkter från lektionen.
- Fråga eleverna om vad de har lärt sig och hur de relaterar till nutiden.
- Uppmana till fortsatt reflektion kring hållbarhet och matproduktion.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Jordbrukets historiska utveckling:** Beskriv hur jordbruket förändrades under 1800-talet. Fokusera på nya redskap och metoder.
- **Agraar revolution:** Diskutera hur förändringarna i jordbruket ledde till ökningar i befolkningen och urbanisering.
- **Roller i samhället:** Lyft fram skillnader mellan män och kvinnors roller i jordbruket och deras betydelse för familjeekonomin.
- **Migration:** Knyt förändringar i jordbruket till migration och befolkningsflyttningar under perioden.
- **Sammanhang och identitet:** Diskutera hur dessa förändringar formade samhällskontrakt och identitet i Sverige.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Agraar	Relaterad till jordbruket, ofta använt för att beskriva samhällen där jordbruk är centralt.	Från latin "agricola", som betyder "jordbrukare".
Industrialisation	Övergången från agrar ekonomi till industriell produktion.	Från engelskans "industrialization".
Urbanisering	Processen när befolkningen flyttar från landsbygden till städer.	Från latinet "urbanus", som betyder "stad".

Diskussionsfrågor

- A. Hur påverkade jordbrukets utveckling de sociala strukturerna i Sverige under 1800-talet?
- B. Vilken betydelse hade teknologiska innovationer för bondens arbetsliv?
- C. Hur kan vi se spåren av 1800-talets jordbrukspolitik i dagens samhälle?

Aktivitet

Eleverna delas in i grupper där de får i uppdrag att skapa en tidslinje över viktiga händelser inom jordbrukets utveckling under 1800-talet. De ska inkludera minst fem händelser, illustrationer och korta texter som beskriver varje händelse. Tidslinjen ska presenteras för resten av klassen, och grupperna uppmuntras att göra kreativa inslag.

Exit-ticket

Fråga

Vad var den agrara revolutionen?

Vilka verktyg förbättrades under 1800-talet?

Hur påverkade jordbruket urbaniseringen?

Svar

En period av förändringar i jordbruksteknik och produktion som ledde till ökad effektivitet.

Plogar, såmaskiner och andra redskap som underlättade arbetet.

Överskott av mat möjliggjorde att människor kunde flytta till städer för arbete.

Hemuppgift

Som hemuppgift ska eleverna skriva en kort uppsats (2 A4-sidor) om den agrara revolutionen och diskutera dess effekter på dagens jordbruk. Eleven ska reflektera över vad de har lärt sig och hur dessa historiska förändringar kan kopplas till nutida frågor om hållbarhet och matproduktion.

Citat

”Det är historia som är en resebok på vägen till framtiden.” – Johan Henrik Thomander, 1864. Citatet uttrycker hur vår förståelse av historien formar vår syn på framtiden och påminner oss om vikten av att lära av det förflutna.

Uppföljning

Planera för en uppföljning av lektionens innehåll i nästa lektion genom att fokusera på industrialiseringen och dess påverkan på svenska

samhällsstrukturer.

Tags: [Lektion](#)